

PRIČE KOJE OBLIKUJU ZAJEDNICE

Projekt "LINK za saradnju/suradnju"

Novembar 2023

Finansira
Evropska unija

PRIČE KOJE OBLIKUJU ZAJEDNICE

Projekt "LINK za saradnju/suradnju"

Sadržaj

Uvod.....	3
Oснаžене žene za jače zajednice.....	4
Naučno istraživački kampovi za nova zaštićena područja prirode u Maglaju i Žepču.....	6
Revitalizacija kupališta Radak.....	8
Berkovići - Posjeti, istraži, doživi.....	10
Mladi i demokratija vol 1.....	12
Biciklizam za sve – cycling for everyone.....	14
Unapređenje i razvoj zanimanja kroz obrazovanje mladih sa i bez razvojnih teškoća.....	16
Muzej sjemena.....	18
Svijet u boji.....	20
Ples mačeva / sword dance.....	22
Perspektiva.....	24
Akademija političkog osnaživanja žena liderki.....	26
Valorizacija ŠA festivala u cilju kreiranja razvojnih projekata za omladinsku politiku Grada Prijedora.....	28
12. Likovna kolonija mladih umjetnika.....	30
Sekcija žena Bijelo Polje.....	32
Jednake mogućnosti za sve.....	34
Trebinjsko Urbano pčelarstvo – novi koncept poboljšanja kvaliteta života.....	36
Smart money – finansijsko upravljanje za mlade.....	38
Jačanje kapaciteta Udruge pčelara Vrijesak i podrška udruživanju ostalih poljoprivrednika Ravnog.....	40
DVD za sve.....	42
Učimo mlade za održiv razvoj lokalne zajednice.....	44
Una – jedna jedina.....	46

Uvod

Bosna i Hercegovina krije ogromno bogatstvo neispričanih priča ljudi koji su učinili male, ali ključne korake kako bi njihove zajednice polako, ali sigurno napredovale. Ti mali iskoraci, temelj su za nove generacije čiji je zadatak ispisati sljedeće stranice...

Ova publikacija donosi ukupno 22 takve priče ispričane kroz prizmu 22 organizacije civilnog društva, čiji su članovi i članice, ujedno građanke i građani svojih zajednica, aktivni akteri koji znaju da pozitivna promjena ne dolazi sama. Oni ulažu dugogodišnje napore, povezuju, umrežavaju i surađuju, aktiviraju, afirmiraju i zagovaraju. Njihov angažman je često volonterski, nerijetko motiviran strašću i porivom za napretkom i inovacijom, u nekim slučajevima motiviran i osobnim nedaćama iz čega izranja borba za opće dobro.

Bilo da je u pitanju osnaživanje žena, uključivanje marginaliziranih i ranjivih skupina, bilo da je riječ o zaštiti životne sredine ili kulturnog nasljeđa, podizanju svijesti mladih o glavnim izazovima koji ih se dotiču, uključivanju osoba treće dobi u život zajednice, razvoju turizma ili poljoprivrede...sve su to priče koje počinju istom mišlju: Naše prepreke postaju motivacija za bolju budućnost naših zajednica!

Sadržaj ove publikacije se temelji na aktivnostima 22 projekata koji su u periodu april/travanj – novembar/studeni, 2023. godine realizirani u okviru grant sheme trogodišnjeg projekata "LINK za saradnju/suradnju", financiranog sredstvima Europske unije.

Ukupan ugovoreni iznos namjenjen za provedbu projekata grant sheme iznosio je 118,104.00 KM, a ukupan utrošeni iznos je 113,585.28 KM.

Grant shema financirana je sredstvima Europske unije kroz projekt "LINK za saradnju/suradnju" uz sufinansiranje lokalnih samouprava, korisnica projekta. Bitno je naglasiti da su Opština Berkovići, Općina Jablanica, Opština Kostajnica, Općina Maglaj, Grad Mostar, Opština Novi Grad, Grad Prijedor, Općina Ravno, Grad Trebinje, Grad Zavidovići i Općina Žepče prepoznale važnost intenzivnije suradnje i iskazivanja potpore civilnom sektoru, kako bi aktivnosti projekata proizvele kvalitetnije rezultate na lokalnom nivou.

O snažene žene za jače zajednice

UG Centar za majke Plamen Zavidovići

Vrijednost projekta: 5,800.00 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04.-31.10.2023.

Entuzijazam i želja za promjenom vodila ih je posljednjih desetak godina, koliko uglavnom udruženja žena na prostoru Grada Zavidovići postoje. Predano su i marljivo radila, te se upravo zahvaljujući tome i održala. Usput su rasla, sazrijevala i spoznavala sebe, svoje snage i slabosti, pa su onda odlučila uhvatiti se u koštac s onim što ih je usporavalo, kočilo da budu još veća i bolja. Da budu zajednici partnerska, ali i samoodrživa. Kad djelujete u pretežno ruralnom području, prepreke u ostvarenju i napretku su brojne. Nije lako doći do informacija, do onih koji bi mogli podržati sjajne ideje koje imate, nije lako postati široj javnosti vidljiv. A okruženje vas, kako to nerijetko sa ženskim aktivizmom biva, ne vrednuje dovoljno. Izostaje i puko ohrabrenje, ali i službena podrška i priznanje.

U mijenjanje takvog narativa, udruženja žena krenula su jako i odlučno. “O snažene žene za jače zajednice” – tom su se krilaticom žene vodile dok su učile i usavršavale se. Jedne su, njih 30 čak, sjele za kompjuter i savladale sve informatičke trikove za lakšu korespondenciju i brži pristup informacijama. Druge su osavremenile afinitet stvaranja rukama – naučile se mašinski šiti, krojiti, proizvoditi... A onda su to sve glasno, više puta, predstavile svima oko sebe. Pokazale su šta sve znaju, koliko znaju, i koliko njihovo znanje i umijeće vrijedi. Svima, ne njima samima. Jer tokom svog putovanja iz vida nikad nisu izgubile onu osnovnu vodilju – zajednicu. Snažnu, od svih jednako i zajedno izgrađenu zajednicu.

I vidjelo ih se, primijetilo. Uslijedili su formalni, ozbiljni susreti. Oni na kojima se donose i provode odluke. Prihvatili su ih onakvima kakve jesu – sposobne, odlučne, poduzetne, ravnopravne. Krenuli su zajedno naprijed, u stvaranje mjesta ugodnog življenja, mjesta po mjeri svih njegovih žitelja. To novo poimanje okruženja u kojem su žene pokretačka snaga iznjedrilo i neke nove inicijative koje se zasnivaju na partnerstvu.

Znate li da je kroz ovaj projekt...

...30 žena ojačalo vještine informatičke pismenosti

...25 žena ojačalo vještine rada na mašinama za šivanje i vezenje

...provedeno 5 kampanja i održan 1 javni događaj s ciljem podizanja vidljivosti rada udruženja žena

...održan 1 okrugli stol s ciljem unaprijeđenja suradnje između udruženja žena i lokalne samouprave

Naučno istraživački kampovi za nova zaštićena područja prirode u Maglaju i Žepču

UG Fojničani Maglaj

Vrijednost projekta: 5,855.00 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04.-31.10.2023.

Našli su najveću populaciju makedonskog krestastog vodenjaka *Triturus macedonicus* u BiH, možda čak i šire, i utvrdili najveće stanište ugroženog šišmiša potkovičara (*Rhinolophus ferrumequinum*). Na samo jednom naučno-istraživačkom kampu. Iz samo jedne misli vodilje. Zaštite planine Ozren.

Već izvjesno se vrijeme "Fojničani" iz Maglaja bore za Ozren, za sredinu u kojoj žive, za prirodu uopće. Jer u BiH, iako se obavezala učiniti to sa barem 17 % svoje teritorije, zaštićeno je tek 3 %. Onda se lako da desi da, umjesto da ih se proglašuju spomenicima prirode ili nacionalnim parkovima, biološki raznolika područja postaju predmetom (barem potencijalnim) eksploatacije i uništenja. Planini Ozren prijete (la) je takva sudbina.

UG "Fojničani" Maglaj, koje uskoro slavi svoj 10. rođendan, odlučilo se ozbiljno, sistemski, naučno utemeljeno posvetiti očuvanju prirodnih vrijednosti i biodiverziteta. Da su ozbiljni, potvrđuje sad već višegodišnji angažman. Da rade sistemski, pokazuju stalnim animiranjem nadležnih na svim nivoima vlasti. Da sve bude naučno potkrijepljeno, pobrinula se plejada stručnjaka, sudionika istraživanja.

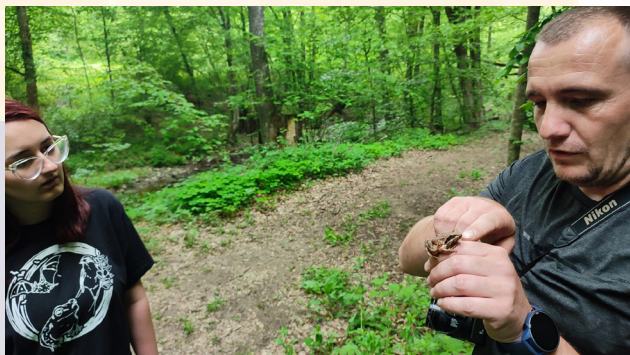
Ključ cijele priče bili su saradnja i uključivanje. "Fojničani" su krenuli sami, hrabro, a onda su ih počeli slijediti mnogi. Svoje su komšije i sugrađane pretvorili u volontere i aktiviste. Aktivnim uključivanjem u akcije, učinili su ih svjesnim značaja planine Ozren i njene zaštite, učinili su ih entuzijastima za očuvanje prirode na njihovom vlastitom pragu. Uz rame su im stala i druga udruženja koja o prirodi brinu. Zajedno su krenuli u stvaranje svijesti o važnosti očuvanja prirode, političke i zakonodavne promjene, te u stvarnu dugoročnu zaštitu. Sad još samo da nadležne u čijim su rukama krajnji alati za zaštitu polako pridobijaju na stranu prirode. drugih prirodno raznolikih, ali ugroženih područja, kako bi ih sačuvali.

Znate li da je kroz ovaj projekt...

...realizovana 2 naučno – istraživačka kampa

... u istraživačkim aktivnostima učestvovalo preko 60 biologa i speleologa prikupivši važne podatke o flori, fauni i geološkim formacijama

...otkrivena najveća populacija makedonskog krestastog vodenjaka *Triturus macedonicus* i najveće stanište ugroženog šišmiša potkovičara

Revitalizacija kupališta Radak

UG Za Doljanku Jablanica

Vrijednost projekta: 5.852,00 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04. – 31.10.2023.

Ekosistem rijeke Doljanke u maloj hercegovačkoj općini Jablanica posljednjih je godina dosta narušen, ugrožen raznim intervencijama u njenom vodotoku. Usprotivila se tome grupa entuzijasta koja je pred sebe stavila zadatak da štiti, čuva i brine o cijelom toku rijeke i njenim obalama. Došao je tako na red i jedan mikrolokalitet. Jedno kupalište koje je godinama stajalo zapušteno, onečišćeno raznim otpadom, obraslo samoniklim grmljem i šibljem.

U revitalizaciju kupališta Radak krenulo se pomno isplanirano i marljivo – od idejnog rješenja do združenih akcija čišćenja. Radilo se mjesecima, kroz tri godišnja doba. Počelo se čistiti i uređivati s tek nekolicinom zaljubljenika u prirodu i volontera. Ali vremenom, kako je izgled kupališta počeo da se mijenja, i kako se priča o tome širila u zajednici, s rukavicama i alatom u rukama priključivao se sve veći broj ljudi.

Do kraja ljeta u preko 30 akcija učestvovalo je preko 150 aktivista. Radak je očišćen od smeća, uklonjeno je samoniklo grmlje, napravljeni su bazeni za kupanje, odnosno prirodne brane od kamena iz rijeke, uređena je i proširena plaza za razonodu najmlađih, postavljeni parkinzi i za automobile i za bicikla, napravljen šadrvan i postavljeni stolovi i klupe za posjetioce... Poslužio je Radak i kao svojevrсна škola u prirodi, jer za edukaciju o zaštiti okoliša i upoznavanje s ugroženim vrstama koje u vodi obitavaju nije bilo boljeg do samog “poprišta”...

Uz mještane, Radak su počeli posjećivati i gosti koji ove krajeve obilaze i istražuju. Lako su ga našli, jer su Jablaničani koji o rijeci brinu ponosno obnovljenu plažu mapirali i virtualno prezentirali. I tako su aktivisti uspjeli – kreirali su ambijent u kojeg posjetioci rado dolaze, gdje rado provode svoje slobodno vrijeme. Naravno, poštujući i čuvajući okoliš i životnu sredinu

Znate li da je kroz ovaj projekt...

...provedeno 30 ekoloških akcija u kojima je učestvovalo preko 150 volontera

...revitalizirano kupalište Radak uz uvođenje novih sadržaja

...prostor za prijem posjetilaca na kupalištu Radak proširen sa 50 na preko 150 mjesta

...napravljena nova plaža za najmlađe posjetioce kao i novi bazen za kupanje

...održana edukacija o ugroženim vrstama rijeke Doljanke i zaštiti okoliša

Berkovići - Posjeti, istraži, doživi

UG Centar za promociju održivog razvoja Berkovići

Vrijednost projekta: 5,623.00 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04. – 31.10.2023.

Jedna mala, ali iznimno bogata opština koju vrijedi posjetiti – tako je ukratko najbolje opisati Berkoviće, do kojih možete doći iz Nevesinja, Bileće, Gacka, Stoca... Smješteni usred očuvane životne sredine, Berkovići su bogati kulturno-istorijskim naslijeđem, te obiluju prilikama za sve koji vole lov, koji se bave sportom i koji su zaljubljenici u avanture. No, nije ih lako naći, odnosno nije se lako u krajolik tog prostora snaći.

Srećom, postoji u Berkovićima “Centar za promociju održivog razvoja”. U tom su Centru kroz turizam i valorizaciju onoga čime Berkovići raspolažu u potpunosti opravdali ono što im je u nazivu – odlučili su kroz promociju da potaknu razvoj, i to održivi.

Odlučili su u Centru poboljšati turističku infrastrukturu, odnosno unaprijediti iskustva onih koji Berkoviće posjećuju. Postavili su adekvatnu signalizaciju – obezbijedili tako jasne informacije o putanjama, atrakcijama i uslugama dostupnim posjetiocima, te se tako olakšalo kretanje i istraživanje područja. Sve se odvijalo pod motom “Berkovići - Posjeti, istraži, doživi”, pod kojim su nastojali doprijeti i do onih koji Berkoviće tek razmišljaju posjetiti – sve važne i zanimljive činjenice skupili na jednu web stranicu.

Baš poput jednog od znakova signalizacije koje su postavljali, projekt je imao smjer. Dva smjera, bolje reći. Jer, u Opštini Berkovići velika je nezaposlenost - stanovništvo je primorano napustiti svoje domove, odlaziti u veća, razvijenija mjesta. A dolaskom turista, razvojem turizma kao proivredne grane, stvorile su se prilike za zaradu, za privređivanje, za ostvarenje egzistencije i poboljšanje kvalitete života.

Dakle, poboljšali su turističku vidljivost i ojačali su ekonomski lokalnu zajednicu. U “Centru za promociju održivog razvoja” Berkovići ne misle stati – na daljnjoj promociji i uvezivanju s turističkim agencijama već rade.

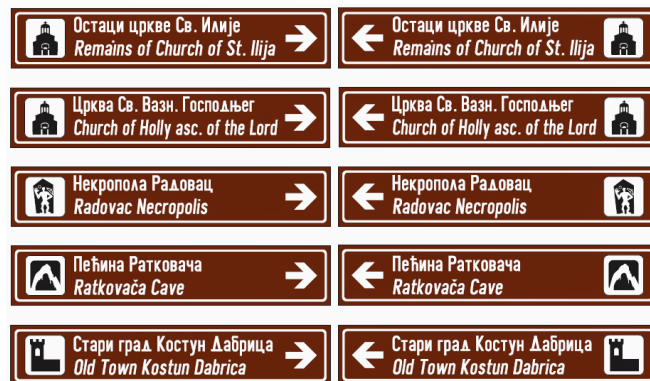
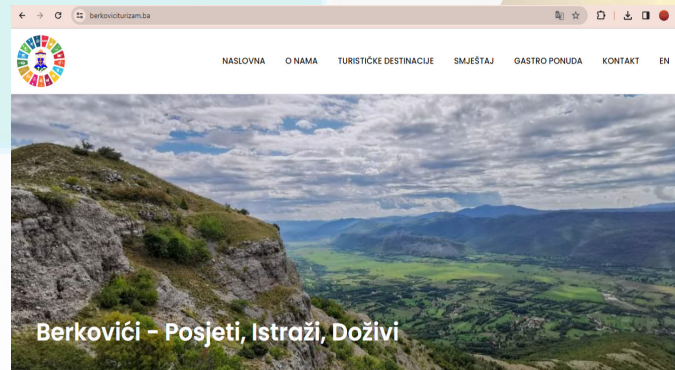
Znate li da je kroz ovaj projekt...

...izvršena analiza i mapiranje više od 20 turističkih atrakcija

...postavljena 23 turistička putokaza na 7 različitih lokacija u opštini Berkovići

...izrađena web stranica za online promociju turističkih potencijala opštine

...stvoreni povoljniji preduvjeti za razvoj i iskorištavanje turističkih potencijala

Mladi i demokratija vol 1

UG Green team Novi Grad

Vrijednost projekta: 5,774.12 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04. – 31.10.2023.

Živimo u društvu u kojem mnogi nisu uopšte svjesni prava koja imaju, niti su im načini kako ih ostvariti poznati. Što je sredina u kojoj žive manja, manje su i mogućnosti za napredak i ostvarenje svakog čovjeka kao individue – takvog su mišljenja mnogi. Ali stvarnost je drugačija. Samo je potrebna inicijativa, samo treba potaknuti ljude da bi pokazali da jesu otvoreni, da jesu za saradnju. U Opštini Novi Grad, inicijalna kapisla promjene odlučilo je biti Udruženje "Green team". A u fokusu su bili mladi. Jer kroz razgovor s njima, u Green team-u su shvatili da u ostvarenju prava na lokalnom nivou mladi imaju mnogo zadržki. Predrasude i iracionalni strahovi s njihove, odnosno nedovoljno posvećene javne ustanove i lokalna administracija s druge strane, i došlo se u situaciju gdje zbog loše ili skoro nikakve komunikacije nema saradnje i nema prilika.

I onda su se u Green Teamu, kako kažu, odlučili napraviti iskorak. Učenike iz ŠSC Đuro Radmanović, njih 50, učili su demokratiji, omladinskom volonterskom aktivizmu, funkcionisanju lokalne uprave...

Uvezali ih s Opštinom Novi Grad - načelnici odjeljenja pričali im o funkcionisanju administracije, oni sami sjeli u odborničke klupe simulirajući rad Skupštine Opštine kako se upoznali s procesima donošenja odluka, ... Sve je rezultiralo službenom inicijativom koju su mladi uputili ka Opštini, u kojoj su zatražili obavljanje stručne prakse. I dok se radi na realizaciji te ideje, mladi Novog Grada osmislili su još dvije. Jedna se tiče formalne komunikacije s načelnikom o temama koje su mladima važne, a druga brige za cjelokupnu zajednicu i okoliš – zatražili su da se u opštini izgradi zeleno ostrvo.

Sve inicirano potvrda je koliko je saradnja važna. Lokalna uprava, organizacije civilnog društva i obrazovne institucije zajedno mogu mnogo – potencijal je tu, samo ga treba probuditi i usmjeriti ka pozitivnim promjenama.

Znate li da je kroz ovaj projekt...

...preko 50 mladih educirano na temu participacije kroz demokratske procese

...preko 50 mladih upoznato sa funkcionisanjem i radom javnih institucija

...preko 50 mladih educirano na temu volontiranja i aktivizma na lokalnom nivou

...korisnicima projekta omogućeno učestvovanje u radu „Prve skupštine mladih“ – simulaciji funkcionisanja Skupštine Opštine Novi Grad

...Opštini Novi Grad upućena inicijativa od strane mladih sa zahtjevom za službeno uvođenje obavljanja stručne prakse u Opštini

Biciklizam za sve – cycling for everyone

Biciklistički klub Tajan Zavidovići

Vrijednost projekta: 5,650.00 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04. – 31.10.2023.

U Zavidovićima, kao i mnogo drugdje u Bosni i Hercegovini, biciklističke staze u gradskom području misaona su imenica. Zbog toga je biciklirati, bilo iz razonode, bilo iz potrebe, iznimno teško i opasno. Za djecu pogotovo. Oni koje stanje infrastrukture nije omelo i koji bicikliraju iz ljubavi, odlučili su mijenjati stanje. I svijest. Svih oko sebe. U Biciklističkom klubu “Tajan” krenuli su u sprint.

Djecu i mlade učili su kako sigurno voziti bicikl i kretati se saobraćajnicama - kuda i kako se kretati, zašto je važno imati sigurnosnu opremu... Učesnike u saobraćaju upozoravali su, čestim i masovnim vožnjama, na prisustvo djece na saobraćajnicama. Masovnim su vožnjama i promovisali biciklizam i njegov značaj u više aspekata života. U ekološkom smislu, bicikljanje je održiv način prevoza koji utiče na smanjenje emisije štetnih plinova, odnosno koji doprinosi poboljšanju kvalitete zraka i smanjenju onečišćenja. U društvenom smislu, uz aktivan stil života, biciklizam je predstavljan i kao socijalno interaktivan, timski...

A nisu u Tajanu zanemarili ni ekonomsku, odnosno turističku i razvojnu komponentu. Uspješno su organizirali profesionalnu biciklističku utrku Premijer lige Bosne i Hercegovine, sa oko 100 biciklista. Pokazali im tom prilikom brojne staze i prelijepu prirodu, te tako uvrstili Zavidoviće u poželjne destinacije cikloturizma.

I sve to u saradnji s lokalnom zajednicom. Na više načina. Najvažnije, jer na djeci je cijelo vrijeme bio poseban naglasak, u saradnji s policijskim službenicima na edukaciji i promociji sigurnog saobraćanja. Kompleksan, ali jedinstven, projekt Biciklističkog kluba “Tajan” krenuo je na dug put – gdje masovna vožnja postaje tradicionalna koja biciklizam pretvara u sport budućnosti.

Znate li da je kroz ovaj projekt...

...osnovci Zavidovića educirani o biciklizmu, zdravom načinu života i bezbjednosti u saobraćaju

...održane pokazne vježbe i trening ispravnog upravljanja biciklom i korištenja opreme prilikom vožnje za djecu

...obilježene i uređene biciklističke staze

...realizirana profesionalna biciklistička utrka za oko 100 biciklista i utrka za amatere, rekreativce i djecu

Unapređenje i razvoj zanimanja kroz obrazovanje mladih sa i bez razvojnih teškoća

UG CERUR Mostar

Vrijednost projekta: 4,469.00 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04. – 31.10.2023.

Biti konkurentan na tržištu rada i ne školovati se za statistiku službe za zapošljavanje nije danas jednostavno. Tržište i obrazovni sistem ne djeluju unisono, pa se u nekim školama đaci gomilaju, a druge zjape poluprazne. Ili su zanemarene, jer nude zanimanja za koja vrijedi mišljenje da su prevaziđena, da nisu savremena... Naravno, u pitanju su zanati. U Udruženju građana CERUR koje djeluje u Mostaru promišljali su budućnost novih naraštaja i ono u čemu bi se mogli ostvariti. I u zanatima su vidjeli rješenje.

Projekt se odvijao u dva smjera. S jedne strane, nastojali su mlade zainteresovati za zanatska zanimanja. Neka tradicionalna, neka prilagođena podneblju u kojem žive - mladima bi pomogla da se osamostale, da pokrenu vlastite obrte, da se nastave usavršavati... Sve kako bi ih zadržali u zemlji i kako bi ih načinili produktivnima i proaktivnima.

Istovremeno, fokusirali su se u CERUR-u i na jednu ranjivu kategoriju stanovništva – na mlade osobe s invaliditetom, s poteškoćama. Htjeli su im pružiti mogućnosti, osigurati svijetlu budućnost. Podršku i partnera našli su u Srednjoj politehničkoj školi, jednoj od rijetkih u Hercegovini koja ima nastavni plan i program prilagođen osobama sa poteškoćama u razvoju.

U oba slučaja, mlade se upoznalo sa zanimanjima koja Politehnička škola nudi, s praktičnom nastavom, s kompanijama kojima radnici trebaju. Sjelo se s donosiocima odluka za stol da se razmotri kako obrazovni procesi unaprijediti i OSI konkretno i kvalitetno uključiti, za buduće poslove pripremiti.

I završilo se tako što je kroz projekt prošlo više od stotinu učesnika, a u samo jednoj školskoj godini Politehnička škola primila je šaroliko društvo novih učenika – budućih kozmetičkih, odnosno tehničara hortikulture, frizera, te cvjećara – vrtlara, zanimanja prilagođenog osobama s invaliditetom.

Znate li da je kroz ovaj projekt...

...50 učenika završnih razreda osnovne škole upoznato sa stukovnim zanimanjima koje nudi Politehnička škola u Mostaru

...45 učenika upoznato s radom firmi iz poljoprivrednog sektora i mogućnostima zapošljavanja u istima

... provedeno istraživanje za potrebe uvođenja novih zanimanja za osobe sa poteškoćama u razvoju

...organiziran 1 multisektorski okrugli stol o problematici obrazovanja i zapošljavanja osoba sa poteškoćama u razvoju

...izrađene preporuke za poboljšanje obrazovanja učenika sa poteškoćama u razvoju kao i primjeri dobre prakse rada sa ovom podzastupljenom skupinom

Muzej sjemena

UPP Agro Dolina Zavidovići

Vrijednost projekta: 5,746.03 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04. – 31.10.2023.

Prostor Zavidovića prostor je povoljnih agroklimatskih uvjeta, očuvanog poljoprivrednog zemljišta, raznovrsnih poljoprivrednih kultura. No interesa za baviti se poljoprivredom, uslijed trenda mijenjanja sela za grad i migracija ka zapadnoj Evropi, nema. ili bolje reći, nije ga bilo. Sve dok se stvari nisu počele mijenjati iz temelja, ili iz sjemena, jer sjeme je temelj poljoprivrede.

Ako se izgradi jak temelj, cijela priča o razvoju poljoprivrede ima smisao – time su se u Udruženju poljoprivrednih proizvođača “Agro Dolina” vodili, kad su krenuli u priču ne tako uobičajenu za ove prostore. Odlučili su uspostaviti Muzej sjemena. Muzej je zamišljen kao sjemenska baza koja treba da služi prvenstveno za učenje, ali i da bude nukleus mreže koja bi se zbog razmjene sjemena razvijala. Neuobičajeno, ali nadasve zanimljivo. I potrebno. Muzej je rezultate polučio još u povojima. Prvoj je edukaciji umjesto očekivanih dvadeset, prisustvovalo 40 učesnika. Škole svoje učenike već redovno u Muzej dovode na ogledne časove iako je smješten u ruralnom području, ne baš tako pristupačan. Sjemena već razmjenjuje četrdesetak interesenata, a među sortama se već našlo jedno autohtono, ono žutog paradajza koji se na ovdašnjim prostorima sadi već 1000 godina...

Cjelokupnu su društvenu zajednicu poljoprivrednici “Agro Doline” pridobili. Što u principu nije jednostavno. Jer ljudi ruralnih područja mahom u fokusu imaju egzistenciju i nisu spremni na promjene, čak ni na bolje. Još teže je animirati stanovništvo ruralnih područja koje se zapravo prestalo baviti poljoprivredom, da joj se vrate. No zapravo im je samo ono što im je na dohvat ruke, čime se mogu baviti, od čega mogu privređivati, trebalo predstaviti drugačije, inovativno, kreativno. Na isti su način pridobili i lokalnu vlast, pa sad združeno razmišljaju o sljedećim koracima. Temelj za uspjeh je tu; sjeme pozitivnih promjena je posijano...

Znate li da je kroz ovaj projekt...

...uspostavljeno ogledno poljoprivredno dobro sa platenikom

...uspostavljena stalna postavka Muzeja sjemena, otvorena za sve posjetitelje

...organizirana posjeta Muzeju za osnovnoškolce

...educirano 40 žena, mladih, poduzetnika i predstavnika lokalne samuprave i institucija o važnosti poljoprivredne grane

...održana 3 ogledna časa za učenike lokalnih osnovnih škola

...kreirana mreža za razmjenu sjemena na fer osnovi

Svijet u boji

Udruženje roditelja djece sa posebnim potrebama Neven Prijedor

Vrijednost projekta: 5,863.00 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04. – 31.10.2023.

Umjetnost oslobađa emocije, intelekt, imaginaciju... Zbog toga je itekako važna za ličnu, socijalnu i kulturnu ekspresiju. A za osobe s intelektualnim teškoćama još je značajnija. Jer osobe s poteškoćama često, prvenstveno zbog nepravilnog pristupa okoline prema njima, nemaju mogućnost da budu aktivniji, interaktivniji, kreativniji; da sudjeluju u sadržajima i kreću se; da stvaraju kako bi razvijali socijalne vještine, finu motoriku i kognitivne sposobnosti. U Udruženju roditelja djece sa posebnim potrebama “Neven” iz Prijedora, u čijoj je evidenciji 325 djece i odraslih s intelektualnim teškoćama, nisu takav tretman više željeli dopuštati.

Uz pomoć akademskog slikara, osmislili su za svoju djecu poseban svijet, “Svijet u boji”. Šest su se mjeseci održavale likovne radionice, osmišljene kao prostor za kreativni, čulni, motorički, emocionalni, socijalni i spoznajni razvoj svakog od čak 36 polaznika. U tom su šarenom svijetu, makar nakratko, šticećnici “Nevena” postali aktivni stvaraoci u likovnoj umjetnosti, slikari, čime su iskusili integraciju, inkluziju, uključenost u svoju zajednicu.

A zajednici je na izložbi predstavljeno preko dvije stotine radova – crteža, slika, skulptura, nastalih na likovnim radionicama. Za građane Prijedora bila je to prilika da u okvirima na izložbi ne vide samo slike, nego socijalnu inkluziju u pravom smislu. Njenu vrijednost, značaj, potrebu da se slične aktivnosti i socijalne usluge moraju više pružati, kako bi bile dostupne svojoj djeci s poteškoćama u razvoju. Bila je to izvrsna prilika za iskusiti primjer dobre prakse i značaja ulaganja u tu populaciju. Trebaju im stručnjaci da s njima razvijaju vještine i da ih osnažuju za aktivno učešće u životu zajednice, posebno jer nakon završenog školovanja po pravilu nisu zaposleni – s njima se prestaje raditi i veoma brzo mentalno i fizički propadaju.

Svijet šticećnika “Nevena” iz Prijedora, poslana je poruka s izložbe njihovih ruku djela, može biti u boji svaki dan, svugdje. Jer oni mogu i moraju da budu dio svakog aspekta života zajednice u kojoj žive.

Znate li da je kroz ovaj projekt...

...realizovane 22 likovne radionice koje su uključile 36 direktnih učesnika, osoba sa intelektualnim poteškoćama uz vodstvo akademske slikarice

...kroz radionice je nastalo preko 200 radova korištenjem različitih pojedinačnih i kombinovanih slikarskih tehnika

...organizirana otvorena izložba radova nastalih kroz radionice uz prisustvo velikog broja građana, predstavnika lokalne samouprave, nevladinog sektora i relevantnih institucija

Ples mačeva / sword dance

UG RUSAG Prijedor

Vrijednost projekta: 5,569.00 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04. – 31.10.2023.

Akronim "HEMA" mnogima nije poznat. Iza njega se krije cijeli jedan svijet koji, iako potiče iz srednjeg vijeka, i danas plijeni pažnju i budi interes kod mnogih. HEMA su historijske evropske borilačke vještine – tradicionalne borilačke tehnike Starog kontinenta, s mačem kao "kraljem" u borbenim vještinama. U Bosni i Hercegovini, tek se u nekoliko sredina njeguju ove vještine, ovaj plemeniti sport. U jednoj, gradu Prijedoru, entuzijasti koji su ovaj sport i donijeli, nesebično su ga odlučili podijeliti s javnosti...

Prijedorsko Udruženje građana "RUSAG" okuplja zaljubljenike u srednji vijek. Nastoje ga "oživjeti", osavremeniti. Jer u Evropi je ova tematika već dugo dijelom popularne kulture. Uz vitezove idu i viteške vještine koje su u RUSAG-u, nakon što su ih sami savladali, željeli približiti i drugima, prvenstveno mladima. A zanimanja za takvo nešto itekako je bilo - već godinama Prijedorčani, pa i mještani drugih sredina, pitaju za HEMA mačevanje.

Za bavljenje mačevanjem i srednjovjekovnim borilačkim vještinama trebalo je nabaviti rekvizite, opremu. Specifična kakva jeste, nije bilo jednostavno – jer nije to nešto što nalazite na svakom ćošku, u trgovinama širokog asortimana. No vitezovima RUSAG-a u pomoć je priskočila cijela zajednica Prijedora, pa je za časove i dijeljenje znanja i vještina sve bilo spremno. Više puta tokom sedmice, časove su održavali za više od dvadesetoro mladih. Njih pet dolazilo je čak iz Banja Luke.

Tako je, nešto za šta se do prije nekoliko godina skoro pa nije ni znalo, postalo jako popularno. I za svaku pohvalu. Uvođenjem mačevanja kao dostupne sportske aktivnosti, pobudio se veliki interes inače dosta uspavanih mladih ljudi. Trud i zalaganje "vitezova", prepoznala je i lokalna zajednica. Grad Prijedor želi ovu disciplinu dodati na listu zvaničnih sportskih; odlučan je u tome da je se treba promovisati, odnosno njegovati. U RUSAG-u ostvarenim i više nego zadovoljni. Kažu da su sretni što su doprli do velikog broja mladih, i što ih je lokalna zajednica prepoznala. Ovakva su, kažu, partnerstva necijenjiva za razvoj i uspjeh zajednice.

Znate li da je kroz ovaj projekt...

...pokrenuta sekcija srednjovjekovne vještine HEMA mačevanja kroz koju se obučilo 25 mladih ljudi

...stvoreni preduvjeti za nastavak djelovanja sekcije

...promovisano kulturno nasljeđe i podignuta svijest o očuvanju istog u lokalnoj zajednici

...Grad Prijedor namjerava HEMA mačevanje uvrstiti kao zvaničnu sportsku disciplinu u Prijedoru, te je nastaviti promovisati zajedno sa ostalim sportovima

Perspektiva

UG Mreža mladih Trebinje

Vrijednost projekta: 5.624,53 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04. – 31.10.2023.

Iako se naziva omladinska, ta trebinjska organizacija brine o svim svojim sugrađanima. Prate stanje u gradu, analiziraju potrebe stanovništva i na tom tragu pronalaze adekvatna rješenja i odgovore na ono što ih muči, koči, usporava. Ovoga puta, djelovali su višestruko, za dobrobit mnogih istovremeno.

Uz podršku Grada, inicirali su formiranje Društvenog centra čija su vrata otvorena doslovno i mladima i starima. Kroz centar je veliki broj organizacija i neformalnih grupa dobio prostor za djelovanje, prostor u kome mogu kvalitetno da sprovode svoje aktivnosti. Ujedno su dobili priliku i da daju svoj obol međugeneracijskoj solidarnosti, jer je Društveni centar postao i mjesto okupljanja najstarijih građana Trebinja. Trebao im je, kao utočište u kojem mogu naći podršku, u kojem mogu razgovarati, ali i kroz koji mogu doći do sadržaja koji im nisu fizički dostupni. Jer, penzioneri inače ne mogu lako da isprate ubrzani tehnološki napredak, pa im je podrška mladih u osposobljavanju i ovladavanju tehnologijama bila i više nego dobro došla. Postao je, dakle, Društveni centar mjesto u kojem se Trebinjci međusobno pomažu i probleme rješavaju zajedničkim naporima.

Život je tako u Trebinju dobio novu perspektivu. Stariji sugrađani više nisu sami, uključeni su u zajednicu. Mladi su opet dobili resurs za lakši angažman u društvu i direktnu priliku da doprinesu zajednici. I sve uz podršku lokalne uprave i javnih institucija. Zapravo podršku uključenih u sve sfere društva. U omladinskoj organizaciji "Mreža mladih" Trebinje kažu, takva podrška i saradnja ključni su uspjeh projekta. Nije, kažu, postojala prepreka u realizaciji, već su svi konstantno iskazivali želju za napretkom, za povezivanjem.

Znate li da je kroz ovaj projekt...

...otvoren Društveni centar ustupljen od Grada Trebinja za realizaciju aktivnosti korisnika projekta

...potpisan protokol o saradnji sa "Narodnom bibliotekom" Trebinje za ustupanje literature na korištenje korisnicima Društvenog centra

...urađen promotivni letak i vodič za Društveni centar podijeljen u svih 18 mjesnih zajednica i korisnicima projekta

...održane 2 radionice u cilju ovladavanja osoba treće životne dobi savremenim tehničkim sredstvima sa fokusom na pristup elektronskim izvorima informisanja

...uspostavljena neformalna mreža mladih i osoba treće životne dobi

Akademija političkog osnaživanja žena liderki

Udruženje žena Krivaja-Iskra Zavidovići

Vrijednost projekta: 2,800.00 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04. – 31.10.2023.

U zavidovičkoj Krivaji niti jedna žena nije bila izabrana na čelo ove mjesne zajednice. Nije bila izabrana jer se nije bila ni kandidovala. A nije se kandidovala jer je bila podzastupljena, jer u procesima odlučivanja nikad nije sudjelovala.

Shvatile su to upravo same žene, okupljene u Udruženje “Krivaja-Iskra”. I odlučile mijenjati stvari, odlučile glasno upitati: „A gdje su žene?“.

Svojih su 20 sugrađanki, raznih starosnih skupina, odlučile edukovati i animirati, dati im priliku da upoznaju svoju snagu, da steknu samopouzdanje i da postanu svjesne kako mogu i moraju biti uključene u sve procese u zajednici. Postavljale su polaznice Akademije političkog osnaživanja žena liderki brojna pitanja, propitivale su može li se istovremeno biti domaćicom i aktivnom građankom, kako uopće politički djelovati, ... Shvatile su da su bile podzastupljene u odlučivanju, između ostalog zbog rodne dominacije i naglašavanja rodni stereotipa o ženama u politici.

Istraživanje provedeno među građanstvom mjesne zajednice potvrdilo je stanje svijesti - 51,7 % ispitanih smatra da u njihovom domaćinstvu postoji podjela na muške i ženske poslove; njih 65,4% smatra da je društvo u toj podjeli još uvijek patrijarhalno. No pokazalo je istraživanje i da 86, 2% ispitanika misli da žena treba biti zaposlena izvan domaćinstva. A kroz radionice na Akademiji i razgovore sa polaznicama, konstatovano je da zapravo žene do sada nisu bile uključene u lokalne samouprave iz više razloga, ne samo uticaja porodice i mentaliteta, nego i nedostatka komunikacijskih i socijalnih vještina.

Do sada, mještanke Krivaje nisu uopće imale želju uključiti se u procese odlučivanja u lokalnoj zajednici. Jako je dobro, zato, da je inicirana priča o promjenama, da se dotaklo problema, i da su se, što je najvažnije, žene osnažile da se pokrenu za svoju i dobrobit cijele zajednice.

Znate li da je kroz ovaj projekt...

...urađena promocija aktivnosti na kojoj je učestvovalo 60 mještanki i mještana

...urađen popis punoljetnih žena sa područja Krivaje sa ciljem informiranja o broju žena sa pravom glasa

...prikupljene informacije o nivou rodne ravnopravnosti

...održane 4 radionice za žene u svrhu izrade strategije za kandidovanje žena na lokalnim izborima

...provedena kampanja o pravima žena da se kandiduju na izborima

...održan javni događaj "Krivajska pramajka" za razmjenu iskustava i njegovanje tradicije i običaja krivajskog kraja

Valorizacija ŠA festivala u cilju kreiranja razvojnih projekata za omladinsku politiku Grada Prijedora

UG ŠA Fest Prijedor

Vrijednost projekta: 5,735.60 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04. – 31.10.2023.

Iako prvenstveno muzički, prijedorski ŠA fest od nastanka je i angažirani. Nastao u čast prijedorskog muzičkog stvaraoaca, festival podržava umjetnike Prijedora, prvenstveno mlade, neafirmisane. Kako vrijeme prolazi, ŠA fest raste, sazrijeva, pa je onda ono što je uslijedilo bio zapravo logičan slijed događaja.

U festivalskim danima, na LivingLab radionicama koje su pohađali mladi različitih interesovanja i pogleda na društvo, organizatorima je postalo jasno da su, iako neosporno kreativni i uglavnom motivisani za aktivizam i promjene, mladi zapravo dezorijentisani i neupućeni ono što se jednim imenom može nazvati omladinska politika. Otud projekt, otud inicijativa da se krene ka poticanju mladih na djelovanje u zajednici, na sudjelovanje u donošenju odluka...

Mlade se, prvenstveno kroz radionice ŠA Festa, uz pomoć eksperata i teoretski i praktično približavalo djelovanje u okviru omladinske politike odnosno kako se aktivirati uopšte. Radionicama su prisustvovali i, između ostalog, predstavnici lokalne vlasti, a višesatne diskusije o, recimo, uključivanju mladih u razvoj Prijedora rezultirale su najavom otvaranja omladinskog centra i omasovljavanjem Omladinskog savjeta Grada Prijedora.

Entuzijastična ekipa koja iza ŠA Festa, odnosno projekta poticanja omladinske politike stoji, zadovoljna je. Ostvarili su, kažu, cilj i više od toga. Jer, ne samo da su mlade Prijedora podstakli da se društveno angažiraju, već su “probudili” i gradsku vlast. Obećala je biti podrška, ne deklarativno, nego od početka, logistički kako bi omladina mogla kreirati i razvijati svoje politike. Jer ono što ovakvoj priči i jeste trebalo su akteri opredijeljeni uključivosti i društvenom angažmanu.

Znate li da je kroz ovaj projekt...

...održane 2 living lab radionice sa mladima na temu omladinske politike na kojima je učestvovalo 35 mladih pod mentorstvom iskusnih profesionalaca

...prezentirani rezultati radionica i projekta nadležnim odjeljenjima Grada Prijedora, institucijama i organizacijama sa ciljem kreiranja razvojnih projekata za mlade

12. Likovna kolonija mladih umjetnika

Udruženje građana Ceker Zavidovići

Vrijednost projekta: 2.749,54 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04.-31.10.2023.

U gradu Zavidovići jedno udruženje već 11 godina nastoji svijetu oko sebe dodati malo boje, tako što djeci, mladima i njihovim učiteljima o likovnoj umjetnosti govori kao o izričaju koji spaja, okuplja, pruža jednake prilike svima, kao o univerzalnom jeziku koji nikakve barijere ne poznaje. Mala su sredina, pa nastoje mladima ponuditi veću lepezu mogućnosti, priliku za afirmaciju, za napredak, za ostanak u svojoj lokalnoj zajednici umjesto da je mijenjaju nekim drugim svjetovima...

Zato su ih, 12. put zaredom, okupili na likovnoj koloniji. Prirodni ambijent Izletišta u Maoči bio je inspiracija za čak četrdesetero mladih kreativaca. Stvarali su, crtali, pokazivali svoje vještine, a ujedno se družili, sticali nova prijateljstva, širili svoje vidike. Jer tako je kolonija zamišljena – da se izraze likovni umjetnici, mladi i svi koji su za likovni izraz nadareni, i da kroz teme svojih radova propituju, promišljaju, sarađuju, od stručnjaka uče i uz njih napreduju. A onda su još, kao nagradu za trud i zalaganje, svoje umjetnine predstavili cijeloj zajednici, izložbom održanom u sklopu kulturno-zabavne zavidovićke manifestacije “Ljeto u gradu”.

U Udruženju građana “Ceker” i više su nego zadovoljni. Ne samo radovima koje je likovna kolonija iznjedrila, nego činjenicom da kod djece koja su je pohađala vide promjenu. Ne manjka im samopouzdanja, socijaliziraju se više, i ne prave razliku ko otkuda dolazi i kako se zove. Očito je da mladi, ističu u udruženju, mogu bolje razumjeti suživot, lakše prihvataju ljude oko sebe, bolje razumiju kulturnu raznolikost koju Bosna i Hercegovina ima.

Vjeruju u Zavidovićima da su s likovne kolonije mladi otišli cekera punih znanja, razvijenih vještina i navika koje će iskoristiti da sebi utabaju puteve za zdravo odrastanje, za zdraviju budućnost...

Znate li da je kroz ovaj projekt...

...40 mladih ljudi učestvovalo u radu likovne kolonije uz mentorstvo afirmiranih umjetnika

...uspostavljena suradnja sa 9 škola sa područja Zavidovića

...održana izložba preko 40 radova nastalih kroz aktivnosti likovne kolonije

...potaknuta socijalizacija, te razvoj kreativnosti i vještina mladih

...kreiran kratki film o djelovanju likovne kolonije

Sekcija žena Bijelo Polje

KUD Bijelo Polje Mostar

Vrijednost projekta: 5,260.00 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04.-31.10.2023.

U Bijelom Polju kraj Mostara jedno kulturno-umjetničko društvo djeluje već 75 godina. Čuva, njeguje i promovira kulturu i tradiciju tih prostora, svih naroda...U radu društva žene su uvijek bile istaknute i u velikom broju prisutne. No u samoj zajednici nije bilo baš tako. Nije ih se prepoznavalo, vrednovalo... Zato je Udruženje, kao neko koga se sluša i za koga se zna, odlučilo tome stati u kraj.

Žena 'Bjelopoljka', kako se same kolokvijalno nazivaju, uvijek je spremna dati doprinos zajednici, zajedništvu, društvu – ovim su se u kulturno-umjetničkom društvu vodili kad su odlučili animirati žene i potaknuti ih da rade. Jer, vrijedne jesu, ali prilika za djelovanje i saradnju nije bilo baš mnogo.

Počele su svoje slobodno vrijeme provoditi skupa i družiti se. Nije bilo lako, jer slobodnog vremena uvijek u svakodnevici nedostaje. No bile su i više nego zainteresovane i uporne, pa su čak puka druženja pretvorile u aktivizam. A nedostajalo ga je...

Počelo je, dakle, mobilizacijom, nastavilo se formalnim i neformalnim organizovanjem i partnerstvima, a planiralo se i za budućnost. Sekcija žena KUD-a "Bijelo Polje" partnere je našla u jablaničkom Udruženju žena "Most", te na "domaćem" terenu, u osnovnim školama "Bijelo Polje" i "Vrapčići". Formalnim i neformalnim organizovanjem, žene Bijelog Polja jasno su dale do znanja da žele proaktivno djelovati, da žele sudjelovati u svim važnim procesima u svojoj zajednici, ne želeći se osvrtni na vrijeme iza sebe i propuštene prilike.

Sad redovno i posvećeno djeluju kroz kulturno-umjetničko društvo. Rade na sebi, uče se liderstvu, nastoje ekonomski osnažiti mještanke...Postale su svjesne potencijala kojeg same imaju, kojeg nose u sebi, a i potencijala kojeg mala zajednica na sjeveru mostarske općine ima. Uravnoteženo i u simbiozi, marljivo i posvećeno to sad nastoje razviti, kako bi Bijelo Polje društveno i ekonomski unaprijedile i svakom mještaninu prilagodile...

Znate li da je kroz ovaj projekt...

...uspostavljena saradnja, podrška i mentorstvo sa organizacijom Udruženje žena "Most" iz Jablanice koja potiče osnaživanje žena

...umreženo preko 60 žena sudjelujući u aktivnostima

...registracijom formalizirano djelovanje "Sekcija žena Bijelo Polje"

Jednake mogućnosti za sve

Udruga žena Prva Žepče

Vrijednost projekta: 5,340.00 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04.-31.10.2023.

U općini Žepče više od 85 % stanovništva živi na selu, u rubnim dijelovima općine. Egzaktnih podataka nikad nije bilo, no nesumnjivo se broj stanovnika s vremenom smanjivao, i nesumnjivo je sve više bivalo staračkih domaćinstava. Posljedica je to, između ostalog, neujednačenog razvoja – preferiranja urbanih nad ruralnim područjima, što opet vodi uzročno-posljedičnom stanju u kome nastaju marginalizirane skupine društva, socijalno isključene, života provedenog na granici siromaštva...

Kako se stanje godinama nije mijenjalo, osviještene žene Žepča, okupljene u udругu “Prva”, odlučile su potaknuti zajednicu da se pokrene. S vjerom u društvo jednakih mogućnosti za sve, i s krajnjim ciljem kreiranja lokalnih planova razvoja usklađenim sa stvarnim potrebama svakog pojedinca, započele su “okršaj s brojkama i slovima” na terenu. Za dvije ruralne mjesne zajednice, Globarici i Radunici, u kojima nije bilo nikakve statistike o stanovništvu, izradio se registar podataka o pojedincu i sa njim povezanim osobama, neophodnim za utvrđivanje socijalno-ekonomskog statusa.

Htjelo se relevantnima pokazati da se može doći do podataka značajnih za, recimo, službu socijalne zaštite, Dom zdravlja i Crveni križ koji skrbi o starima i nemoćnima. Podataka koji se nalaze na jednom mjestu, u socijalnoj karti. Zamišljena je kao jedinstveni informacijski sustav - registar s podacima o socio-ekonomskom statusu osoba korisnika prava i usluga iz oblasti socijalne zaštite, koji opet treba da posluže za izradu programa podrške pomoći ugroženim obiteljima.

Socijalna karta općine Žepče, pojasnile su u udruzi žena Prva lokalnim vlastima i javnom sektoru, i više je nego potrebna u vrijeme sve većeg broja starije populacije. Mjera je to podrške stanovništvu koje živi na selu, kojem je teško ili nemoguće pristupiti, recimo, zdravstvenim uslugama. Pilot projekt u dvije mjesne zajednice uspio je, može se reći, jer su sve relevantne institucije u oblasti socijalne skrbi i zdravstva jednoglasno podržale inicijativu za izradu socijalne karte za svih 48 mjesnih zajednica općine Žepče.

Znate li da je kroz ovaj projekt...

...metodologija izrade socijalne karte za Zeničko-dobojski kanton prvi put primijenjena za izradu socijalne karte na prostoru općine Žepče

...urađeno terensko istraživanje i obrada podataka u cilju kreiranja socijalnih karata

Trebinjsko Urbano pčelarstvo – novi koncept poboljšanja kvaliteta života

Udruženje pčelara Leotar Trebinje

Vrijednost projekta: 5,547.00 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04.-31.10.2023.

Siromašne godine za pčele, opasnost za stanovništvo od odbjeglih rojeva pčela, formiranje osinjaka, sve veća ograničenost resursa za ishranu pčela u urbanom dijelu grada, smanjenje bioraznolikosti pčelinje flore...samo su neka od važnih pitanja koja su trebinjski pčelari, okupljeni u Udruženje pčelara "Leotar", željeli približiti zajednici, gradu Trebinju, ali i okolnoj, pčelarskoj regiji Hercegovine. Jer, pitanja su ekonomski i demografski značajna. Negativne globalne klimatske promjene na ovom se prostoru odražavaju u obliku kratkog i preranog proljeća, žarkih ljeta, velikog broja požara i slabog lučenja nektara. Iz godine u godinu, ove su pojave utjecale na smanjenje i količine i kvaliteta medonosne flore. Pčelari "Leotara" već odavno promišljaju razvoj urbanog pčelarstva, zato što to nije samo privredna prilika, već je i neophodno ulaganje u zdravlje pčela i stabilnost pčelarstva, odnosno poljoprivrede kao strateške grane. Strateški su i u Leotaru pristupili projektu. Istovremeno su nabavljali specifičnu opremu, namijenjenu zbrinjavanju i čuvanju spašenih pčelinjih rojeva; organizirali za pčele azil, nabavljali sadnice bilja kako bi povećali medonosni i kapacitet i kvalitet, te ih sadili na javnim zelenim površinama. U cijelu priču uključili najmlađe - vrtičkoj djeci dijelili med, učili ih o pčelarstvu. Zauzvrat dobili predstave, priče i pjesme o pčelama i medu, i zapravo cijeli novi naraštaj koji će urbano pčelarstvo živjeti...

Predstavnicima nadležnih odjeljenja gradske uprave i javnih ustanova grada pokazali su veliko razumijevanje, pružili jaku podršku. Najveći benefit postignut ovim projektom je uspješno provedena kampanja o urbanom pčelarstvu, uz podršku i saradnju sa lokalnom samoupravom, što je i rezultiralo snažnijom promocijom.

Bio je to pionirski poduhvat nekolicine hrabrih zaljubljenika pčelarstva, koji ideju zagovaraju godinama. A promjena je očigledna – građanima Trebinja, ali i stanovništvu Hercegovine, urbano pčelarstvo više nije nikakva nepoznanica. Naučili su, kažu trebinjski pčelari, da je teško biti pionir novog, ali je istovremeno i jedinstven osjećaj, jer je to misija za budućnost, za nove generacije.

Znate li da je kroz ovaj projekt...

...urađena promotivna kampanja u cilju predstavljanja urbanog pčelarstva široj javnosti

...formiran SOS tim i oprema u svrhu hvatanja i spašavanja odbjeglih pčelinjih rojeva, uništavanja osinjaka, stršljenjaka i drugih životinjskih zajednica, koji predstavljaju potencijalnu opasnost za stanovnike

...organiziran azil za pčele

...promoviran pčelinji med i važnost pčelarstva u 4 dječija vrtića

...nabavljeno i posađeno 200 sadnica medonosnog bilja na javnim zelenim površinama

Smart money – financijsko upravljanje za mlade

Udruga građana Melior Mostar

Vrijednost projekta: 5,260.00 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04.-31.10.2023.

Odlazak mladih iz BiH ka ekonomski stabilnim zemljama sad je već uobičajena, godinama prisutna pojava. U Mostaru je tako jedna mala, ali nadasve marljiva i posvećena skupina započela borbu s “odljevom mozgova”. I to na jako ozbiljan, a istovremeno zanimljiv i specifičan način. Detektirali su, studioznim pristupom problemu i na terenu provedenim istraživanjem, šta je to što mlade vodi daleko od doma. Naime, rijetki u Mostaru (a sigurno je i u drugim sredinama u Bosni i Hercegovini slično stanje) uspijevaju, čak i uz rano zaposlenje, odgovorno upravljati svojim financijama, ostvarivati svoje ciljeve, odnosno oblikovati život koji bi ih ispunjavao i činio zadovoljnim. U Udruzi “Melior” shvatili su - ključ je u edukaciji. Edukaciji mladih o odgovornom načinu upravljanja novcem, štednji, ulaganjima i onome što direktno utječe na njih, njihove obitelji, na užu i širu lokalnu zajednicu.

Kako pametno s novcem, pitanje je iz kojeg je projekt “Smart Money – upravljanje financijama za mlade” proistekao. Između ostalog, iznjedrio je vodič sa odgovorima i pojašnjenjima o svim ključnim nepoznicama svijeta financija. Mladi koji su danas inače zatrpani informacijama, nestrpljivi i slabo koncentrirani, dobili su interaktivan vodič, koji navodi na promišljanje o tako važnoj temi. I promocija vodiča u potpunosti je odgovarala dobi i onih kojima je namijenjen i njihovom ‘modus vivendi’ – socijalnim mrežama dato je prvenstvo u odnosu na fizičku distribuciju. Ona je uslijedila kasnije, u završnim razredima srednjih škola, među mladima koji tek treba da zakorače u svijet financija. Radi što boljeg dopiranja do mladih, napravljen je plesni video spot, kratki snimak koji privlači pozornost...

Željeli su entuzijasti okupljeni u Melior poručiti mladima da financije nisu bauk, naučiti ih da na vrijeme započnu planiranje budućnosti. Jer u školama se ne govori o financijama koje će mlade ‘po ulasku u svijet odraslih’ zateći. Ne govori se o tome ni u obitelji. Ni u društvu općenito. A tema je važna za mlade, za njihovu budućnost. Time se grade temelji za odgovornu zajednicu. Melior ih je postavio. Sad je na društvu da nastavi.

Znate li da je kroz ovaj projekt...

...izrađen vodič za mlade o upravljanju financijama

...izrađen promo video u svrhu podizanja svijesti o važnosti poznavanja svijeta financija

... vodič predstavljen srednjoškolicima, zavodu za zapošljavanje i promoviran na mjestima gdje se okupljaju mladi, kako bi se osvijestila važnost financijske pismenosti

Jačanje kapaciteta Udruge pčelara Vrijesak i podrška udruživanju ostalih poljoprivrednika na području općine Ravno

Udruga pčelara Vrijesak Ravno

Vrijednost projekta: 5,360.50 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04.-31.10.2023.

U Ravnom, koje se proteže duž neumskog i dubrovačkog zaleđa s jedne, i Popovog polja s druge strane, mještani se tradicionalno bave poljoprivredom. Tradicionalno, ali usmjereno ka budućnosti. Kroz pčelarstvo, naprimjer. Jer priroda je netaknuta, bilje je samoniklo, mahom ljekovito. Za pčele – raj na Zemlji. Med kojeg pčele medarice iz Ravnog daju, specifičnog sastava i ljekovitih svojstava, poznat je i tražen. U Ravnom su pčelari udruženi, još od 2010. godine. Udruga „Vrijesak“ broji 35 članica i članova, imaju preko 2000 pčelinjih zajednica. Željeli su tako, uz svesrdnu podršku Općine Ravno, jačati, proizvoditi više. Jer prostora za plasman meda ima. Ne samo u Ravnom. Dubrovnik, svjetski poznata turistička destinacija Ravnom je na dohvat ruke. Pčelari su tu vidjeli svoju šansu. I ne samo svoju. Odlučili su jačati cijelu svoju lokalnu zajednicu, svoje kolege poljoprivrednike. Sve uz podršku Općine, jer Ravnom je poljoprivreda jedna od strateških grana razvoja.

Sad uz „Vrijesak“ u Ravnom udruženo djeluju svi poljoprivrednici. „Dulum zemlje“ udruga je osmišljena kako bi pomogla onima koji od poljoprivrede žive – udruženi mogu lakše do podrške i pomoći, na svim nivoima, u različitim prilikama. Beneficije jake poljoprivrede, tako žele, treba da osjeti cijela lokalna zajednica. Nisu se pčelari iz Ravnog tu zaustavili. Dok su okupljali svoje kolege, radili su vrijedno, baš poput svojih pčela, i na tehničkim pretpostavkama za više kvalitetnijeg meda. Više proizvodnje znači više posla, više radnih mjesta. I opet se sve, poput savršenog kruga, vraća na isto – sve su to predujeti za za boli životni standard. Svih u Ravnom.

Znate li da je kroz ovaj projekt...

...promovirana važnost unaprijeđenja pčelarstva u Ravnom

...nabavljeno 70 inox posuda za med čime su ojačani kapaciteti pčelara ovoga kraja

...inicirano osnivanje prijeko potrebnog poljoprivrednog udruženja, te tako formalno umreženi poljoprivrednici ravanjskog kraja

DVD za sve

DVD gradskog područja Mostar Jugoistok Blagaj

Vrijednost projekta: 3,062.00 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04.-31.10.2023.

Kad nečemu u samom imenu piše „dobrovoljno“, jasno je da je ono čime se bavi iz čiste ljubavi. I brige, za svoje okruženje, za zajednicu. Jer kako drugačije objasniti da neko dobrovoljno, kao što to rade u takvim vatrogasnim društvima, rizikuje mnogo samo kako bi spasio ljude i dobra...

Dobrovoljna vatrogasna društva uglavnom obitavaju u malim sredinama, u mjestima koja su daleko od centra zbivanja, daleko od logistike. Zato su u tim društvima najsvjesniji koliko je zaštita od požara važna. Jer požare nerijetko ne možemo spriječiti, kamoli predvidjeti. Ali možemo prevenirati njihove posljedice, štetu koju ostave. I možemo, odnosno moramo, znati kako postupati u slučaju požara. Vođeno tom mišlju, dobrovoljno vatrogasno društvo iz Blagaja odlučilo je ući u škole. I nastavnike i učenike učili su o pristupu požaru, kako djelovati, koga i kako pozivati, kako evakuisati ljude iz ugroženih prostora... Učili su i učenike i nastavnike da rukuju opremom. Onda su u školama provjerili opremu. Uglavnom je zastarjela i neispravna, pa su fizički i logistički pomogli gdje su mogli.

U vatrogasnim se organizacijama aktivnosti zasnivaju na stručnim, tehničkim znanjima i vještinama. Cilj im je sigurnost u zajednici, sigurnost građana. Zato nastavljaju prenositi znanja o postupanju u slučaju nesreće. Obilaze osnovne škole kako bi podigli svijest kod najmlađih; žele ih napraviti odgovornim ličnostima. Rad s mladima je ključan za sigurnu budućnost u svojoj lokalnoj zajednici. Žele im pobuditi interes za društveni rad, za društvenu korist. I ne misle pritom isključivo na vatrogasne djelatnosti, iako ih niti jednog trenutka ne gube iz vida. Nego na cijelu paletu zbivanja, ponašanja i aktivnosti, kojima će se jačati društva i organizacije poput dobrovoljnog vatrogasnog, ali i sam osjećaj pripadnosti vlastitoj životnoj sredini, svojoj lokalnoj zajednici.

Znate li da je kroz ovaj projekt...

...kroz 2 javna događaja podignuta svijest o značaju koji DVD-ovi imaju za zajenicu i važnosti iskazivanja potpore od strane relevantnih aktera

...održane 2 pokazne vježbe učenicima i nastavnom osoblju osnovnih škola o važnosti početnog gašenja požara i značaju DVD-ova

Učimo mlade za održiv razvoj lokalne zajednice

Udruženje žena Most Jablanica

Vrijednost projekta: 5,549.96 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04.-31.10.2023.

Čuvati tradiciju i razvijati Jablanicu – žene okupljene u udruženje simbolično nazvano “Most” imale su viziju. Imale su i alat kako ideju provesti u djelo. Nedostajale su samo ruke...

Jablanica, iako dosta mala zajednica, nadaleko je poznata. Historijskim činjenicama bogata, gastronomski specifična, geografski strateški locirana; sve su to pretpostavke za uspješno razvijanje turizma kao pokretača zajednice. No ono s čim se Jablanica suočila jeste nedostatak radne snage. Pošast odlaska ljudi s ovih prostora, ne samo mladih, nije zaobišla ni Jablanicu. Međutim, Jablanica ima svoje vrijedne čuvarice naslijeđa koje nisu pristale takvo stanje nijemo posmatrati...

Za mlade koji kroz svoje srednjoškolsko obrazovanje izučavaju turizam i ugostiteljstvo, preciznije kulinarstvo, osmislile su školu kuhanja. Ne bilo kakvu, nego školu u kojoj je naglasak bio na tradicionalnim hercegovačkim i bosanskohercegovačkim receptima, te na tradicionalnom načinu pripreme jela. No znale su da ih neće biti jednostavno uopće privoliti za dodatne „školske“ aktivnosti – jer ih malo takvih uopće pohađa redovnu školu; predložile su da polaznici i sami nešto spremaju, osmišljaju nova jela...

Posvećene zajednici kakve jesu, vodile su pri tom računa o još jednoj kategoriji svojih sugrađana, onih najstarijih. Sve što je u toj maloj kuhinji nastalo, podijelili su s onima koji svoje penzionerske dane provode u jablaničkom Domu za stara i iznemogla lica. Korisnici Doma osjetili su da ih lokalna zajednica nije zaboravila i zanemarila, a mladi su opet iz prve ruke mogli čuti koliko su vjerno preslikali izvedbu brojnih delicija... A cijelo su vrijeme članice udruženja i same radom bile primjer mladima - dok su oni kuhali i igrali se poslastičara, one su vrijedno šile i vezle, i izvezle prirodni prihvatljive cekere.

Učilo se u Jablanici obostrano – mlade se spremalo za tržište rada i animiralo ih se kako bi izrasli u proaktivne i socijalno osjetljive građane, a cijelu se lokalnu zajednicu učilo koliko je važno zajedno činiti dobro. Dobro za sebe, dobro za druge, dobro za okruženje.

Znate li da je kroz ovaj projekt...

... 22 mladih srednjoškolaca steklo vještine pripreme i kuhanja tradicionalne hrane

...ostvarena saradnja sa srednjom školom, Općinom i Domom za stara i iznemogla lica

...realizirana kampanja za podizanjem ekološke osvještenosti kod građana

... podjeljeno 100 ručno šivanih cekera sa eko motivima i porukama s ciljem promocije kampanje "Recite ne plastičnim vrećicama".

Una – jedna jedina

Sportsko ribolovno udruženje Mrena Kostajnica

Vrijednost projekta: 5,095.00 KM

Vremenski okvir implementacije: 14.04.-31.10.2023.

Prema legendi, sedrenoj su rijeci na sjeverozapadu Bosne i Hercegovine ime dali Rimljani. Odmarajući od bitke na obali rijeke, priča se, rimski je vojnik zadivljen ljepotom uzviknuo “Una!” što znači jedna ili jedina. Takva jedinstvena, Una očarava i danas. Specifična je to rijeka, poznata po velikim masama sedre, izuzetnoj biološkoj raznolikosti i smaragdnozelenoj boji vode. U opštinu Kostajnica smjestila se duž 14 kilometara. Ravničarska, mirnija voda, s inače 39 vrsti ribe bogata, kostajnička je Una za ribare i zaljubljenike u vodene sportove rajska. Nažalost, jednako je gledaju i oni kojima njeno očuvanje nije na prvom mjestu – krivolovci Unu i ono čime je bogata posmatraju kao izvor lake i brze zarade, bez razmišljanja o posljedicama koje ostaju...

No oni koji su uz rijeku i s rijekom odrasli, odlučili su se s krivolovcima i onima koji je bezočno eksploatišu, “obračunati”. Sportsko ribolovno udruženje “Mrena” djeluje duž cijelog toka Une u opštini Kostajnica. Okuplja skoro dvije stotine članova, zaljubljenika u ribolov i prirodu. No, osim što koriste razne vrste udica i zabacuju ih na razne načine u vodu, Kostajničani poribljavaju Unu, organizuju škole ribarstva, ali se bave i onima koji se nalaze s druge strane, ne rijeke, nego zakona.

Postoji već dugo ribarsko-čuvarska služba; čine je čuvari ribolovnog područja i ribljeg fonda. No, sad imaju i široku podršku i bolje alate za zaštitu. Adekvatan čamac i oprema doprinose jačoj kontroli i bržoj reakciji na terenu, odnosno na vodi. Stopostotna podrška i ozbiljnost Opštine doprinosi valorizaciji svega što se čini. A kroz škole u prirodi osviještena omladina, spremna da i znanje i ljubav ka Uni i njoj flori i fauni prenosi dalje, zalog je za budućnost i čistu životnu sredinu. Sad se o Uni i Kostajnici mogu pričati i nove priče. Onima u kojima ima mjesta ribanju, ali ne i ribarskom prigovaranju.

Jer djela su ta koja ostaju...

Znate li da je kroz ovaj projekt...

...nabavljena oprema za uređenje prostora oko obala rijeke Une, kao i oprema za ribočuvare u svrhu sprječava krivolov čime se štiti flora i fauna

...održana mala škola ribolova na otvorenom za učenike osnovne škole, kroz čije aktivnosti su učili o značaju zaštite rijeke Une

...nabavljen motor za čamac čime se omogućilo da ribočuvar vrši kontrolu na rijeci, a ne samo sa obala

Finansira
Evropska unija

Kontakt

info@link4cooperation.ba
www.link4cooperation.ba
www.facebook.com/link4cooperation
www.instagram.com/link4cooperation

Ova publikacija je dostupna i u elektronskoj formi na www.link4cooperation.ba

Izjava o odricanju odgovornosti:

Ova publikacija je nastala uz finansijsku podršku Evropske unije kroz projekat "LINK za saradnju". Sadržaj publikacije je isključiva odgovornost Agencije lokalne demokratije Mostar i ne odražava nužno stavove Evropske unije.